

5 клас (4 год)

Микола Яненко

„Мандрівник із країни Китанії”, „Спасибі вам, дельфіни!”, „Випадковий пасажир”

Розповідь про письменника-моряка, характер якого гартувався у морських походах – світі незвичайних природних явищ, витривалості й мужності. Звернення до нової теми у дитячій літературі – „освоєння” країв Півночі й Далекого Сходу. Розповідь про незвичайні пригоди з морськими тваринами. Опис їхньої зовнішності, особливості існування на землі та в океані. Порушення загальнолюдських проблем: доброти і людяності, відповідальності і турботи, любові до природи.

„Мандрівник із країни Китанії”. Елементи загадковості при знайомстві з господарем далекої Антарктиди – пінгвіном. Стосунки між учасниками пригоди, їхня поведінка та вчинки.

„Спасибі Вам, дельфіни!” Дружба дельфінів і людей. Допомога рибалкам. Показ розуму і кмітливості морських тварин.

„Випадковий пасажир”. Допомога морському котику. Порядність і турбота людей. Зображення стосунків людей і тварин як одного із шляхів до прекрасного й доброго у житті.

Для самостійного читання. „Зустріч на екваторі”, „Втеча”, „Золото з океану”.

Література для вчителя:

1. Міненко Л. Дивосвіт Миколи Яненка // Поліський дивосвіт. Література рідного краю: Житомирщина: Посібник-хрестоматія в 2-х ч. – Ч. 1: Критичний огляд / За ред. С.О. Пультера. – Житомир, 2000. – С. 248–252.
2. Монастирецький Л. Адресовано юним // Радянська Житомирщина. – 1985. – 7 липня.
3. Монастирецький Л. Книга адресована дітям // Орієнтир 6+1. – 1997. – 20 лютого.
4. Яненко М. Цвінуть в океані квіти. Оповідання. – Житомир: Полісся, 1996. – 56 с.

Данило Окийченко

„Сніданок” (уривок з повісті „Перші кроки Миколки Підберезного”)

Розповідь про письменника, його вміння проникнути в дитячу психологію. Зображення характеру юного героя, ситуацій, у які він потрапляє. Доброта як риса характеру Миколки. Пізнання природи, довкілля, перші кроки в самостійне життя.

Уміле використання пейзажів у творі.

Для самостійного читання. „Оленчине щастя”, „Сталевий кубок”.

Література для вчителя:

1. Домчин В. На вістрі сьогодення / Данилові Окийченку – 60 років // Комсомольська зірка. – 1976. – 2 листопада.
2. Грабовський В. Уроки життя: Данилові Окийченку – 75 // Не хлібом єдиним. – 1991. – № 1(січ.).
3. Маліновська Т. Родом із краю беріз і льону (Творчий портрет Данила Окийченка) // Поліський дивосвіт. – Ч. 1. – Житомир, 2000. – С. 455–457.
4. Окийченко Д. Перші кроки Миколки Підберезного // Поліський дивосвіт. – Ч.2. – Житомир, 2002. – С. 289–297.
5. Чайковська В., Грибан М. Творці дитячої літератури на Житомирському Поліссі // Література і мистецтво рідного краю. – Житомир, 1991. – С. 112–113.

Лариса Письменна

„Кіт Микита”

Слово вчителя про письменницю, про її твори, які вчать любити природу, бути чесними, працьовитими, допомагати старшим, берегти вірність у дружбі. Літературний і педагогічний талант письменниці.

Оповідання „Кіт Микита”. Проблема співжиття людини з природою, зокрема з „братами нашими меншими”. Відповідальність людини за приручених нею тварин. Природне поєднання побаченого в житті з казковим.

Для самостійного читання. „Мачуха”, „Черемшина”.

Література для вчителя:

1. Письменна Л. Тисячі вікон і один журавель: Повісті та оповідання / Передмова Б.Й. Чайковського. – К.:

- Веселка, 1988. – 333 с.
2. Масловська М. Лариса Письменна – родом із Чоповичів // Поліський дивосвіт. – Ч. 1. – Житомир, 2000. – С. 243–247.

Марія Павленко

Спостережливість і поетичність світовідчуття Марії Павленко. Знайомство з оригінальною поезією письменниці. Краса природи і душевна краса людини у поезії „**Білий світ**”. Поетичне відображення туги за рідним краєм у вірші „**Приліт лелеки**”. Метафоричне зображення природи у поезіях “**Сніжинка**”, “**Перекипіло молоко ромашок**”.

Для самостійного читання. „Дід Грицюнь”, „Яка ти, земле рідна, всетерпляча...”

Література для вчителя:

1. Грибан Г. З поетичного любистку / Творчий портрет М.Г. Павленко // Поліський дивосвіт. – Ч.1. – Житомир, 2002. – С. 436–440.
2. Павленко М. Житній голуб: Поезії. – К.: Молодь, 1990. – 136 с.
3. Павленко М. Білий світ: Поезії. – К.: Радянський письменник, 1985. – 103 с.
4. Павленко М. Хрещаті дороги. Вибрані поезії. – Житомир: Поліся, 2005. – 204 с.
5. Пономаренко М. Осяйні виднокола творчості Марії Павленко // Житомирський телеграф. – 2004. – 17 січня.